

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА СТАТИСТИКИ
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ СТАТИСТИКИ У ЗАКАРПАТСЬКІЙ ОБЛАСТІ

ЦІНОВА СИТУАЦІЯ НА СПОЖИВЧОМУ РИНКУ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Статистичний збірник

Ужгород 2017

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА СТАТИСТИКИ УКРАЇНИ

**ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ СТАТИСТИКИ
У ЗАКАРПАТСЬКІЙ ОБЛАСТІ**

Цінова ситуація на споживчому ринку Закарпатської області

Статистичний збірник

УЖГОРОД
2017

Державна служба статистики України
Головне управління статистики у Закарпатській області

За редакцією **Г.Д.Гриник**
Відповідальна за випуск **Е.Й.Йордан**

Статистичний збірник "Цінова ситуація на споживчому ринку Закарпатської області" містить інформацію щодо індексів споживчих цін на товари і послуги по Закарпатській області у 2011–2016рр. Вказаний збірник підготовлений відділом реєстрації цін за участю відділу обробки даних соціальної статистики та з використанням матеріалів Департаменту статистики цін Держстату України. Наведені порівняння показників по країні в цілому та по окремих регіонах країни.

Збірник розрахований на фахівців місцевих органів державної влади та органів місцевого самоврядування, профспілок, наукових установ та організацій, студентів та здобувачів наукового ступеню, а також практиків, які займаються аналізом і прогнозуванням цінових процесів.

Головне управління статистики у Закарпатській області

- адреса: вул.Гойди, 11, м.Ужгород, 88008, Україна
- телефон: 3-31-28
- факс: 64-12-73
- електронна пошта: stat@uz.ukrstat.gov.ua
- веб-сайт: www.uz.ukrstat.gov.ua

ПЕРЕДМОВА

Статистичний збірник "Цінова ситуація на споживчому ринку Закарпатської області" пропонує статистичні показники, які характеризують цінові процеси на споживчому ринку Закарпатської області за 2011–2016рр.

Збірник містить інформацію щодо індексів споживчих цін на товари та послуги у Закарпатській області, по країні та за регіонами. Крім того, наведені дані індексів номінальної та реальної заробітної плати.

В окремому розділі наведені методологічні пояснення.

Збірник ілюстрований графіками та діаграмами.

Видання підготовлене відділом реєстрації цін управління збирання та підготовки даних Головного управління статистики у Закарпатській області на основі даних статистичних спостережень, які проводяться Державною службою статистики України.

СКОРОЧЕННЯ У ЗБІРНИКУ

в.п. – відсотковий пункт	м ³ – кубічний метр
г – грам	мл – мілілітр
грн. – гривня	міс. – місяць
дол. США – долар США	р – рік
кВт·год – кіловат-година	рр. – роки
кг – кілограм	см – сантиметр
км – кілометр	табл. – таблиця
л – літр	тис. – тисяча
люд·год – людино-година	у т.ч. – у тому числі
м. – місто	шт. – штука
м ² – квадратний метр	% – відсоток

УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ

Тире (–)	– явищ не було
Крапки (...)	– відомості відсутні
Нуль (0; 0,0)	– явища відбулися, але у вимірах, менших за ті, що можуть бути виражені використаними у таблиці розрядами
Символ (х)	– заповнення рубрики за характером побудови таблиці не має сенсу
"з них", "у тому числі"	– означає, що наведено не всі доданки загальної суми, Мають місце випадки, коли наведено не всі доданки загальної суми, а при округленні сума складових не дорівнює підсумку.

ЗМІСТ

Передмова	3
Скорочення	4
Умовні позначення	4
Аналітичний огляд	6
1. ІНДЕКСИ СПОЖИВЧИХ ЦІН НА ТОВАРИ ТА ПОСЛУГИ ПО ЗАКАРПАТСЬКІЙ ОБЛАСТІ	7
1.1. Індеси споживчих цін по області	7
1.2. Помісячні індеси споживчих цін (інфляції)	8
1.3. Динаміка індесів споживчих цін (інфляції)	8
1.4. Динаміка індесів споживчих цін на товари та послуги	9
1.5. Індеси споживчих цін	10
1.6. Індеси споживчих цін на окремі групи товарів та послуг у 2012 році	22
1.7. Індеси споживчих цін на окремі групи товарів та послуг у 2013 році	30
1.8. Індеси споживчих цін на окремі групи товарів та послуг у 2014 році	38
1.9. Індеси споживчих цін на окремі групи товарів та послуг у 2015 році	46
1.10. Індеси споживчих цін на окремі групи товарів та послуг у 2016 році.....	54
1.11. Помісячні індеси споживчих цін та заробітної плати у 2016 році	62
1.12. Динаміка індесів споживчих цін та заробітної плати	62
2. ІНДЕКСИ СПОЖИВЧИХ ЦІН НА ТОВАРИ ТА ПОСЛУГИ ПО УКРАЇНІ	63
2.1. Темпи росту (зниження) індесів споживчих цін по країні	63
2.2. Помісячні індеси споживчих цін (інфляції)	64
2.3. Динаміка індесів споживчих цін (інфляції)	64
2.4. Динаміка індесів споживчих цін на товари та послуги	65
2.5. Помісячні індеси споживчих цін по країні та регіонах за 2012 рік	66
2.6. Помісячні індеси споживчих цін по країні та регіонах за 2013 рік	68
2.7. Помісячні індеси споживчих цін по країні та регіонах за 2014 рік	70
2.8. Помісячні індеси споживчих цін по країні та регіонах за 2015 рік	72
2.9. Помісячні індеси споживчих цін по країні та регіонах за 2016 рік	74
2.10. Індеси споживчих цін на окремі групи товарів та послуг за регіонами	76
2.11. Індеси споживчих цін на основні групи товарів і послуг по Україні	88
3. ІНДЕКСИ СПОЖИВЧИХ ЦІН ПО КАРПАТСЬКОМУ ЕКОНОМІЧНОМУ РАЙОНУ	93
3.1. Індеси споживчих цін по областях Карпатського економічного району	93
3.2. Індеси споживчих цін на основні групи товарів по областях Карпатського економічного району у 2016 році	93
3.3. Індеси споживчих цін на окремі групи товарів та послуг по областях Карпатського економічного району у 2016 році	94
Методологічні пояснення	95

МЕТОДОЛОГІЧНІ ПОЯСНЕННЯ

Індекс споживчих цін (ІСЦ) характеризує зміни у часі загального рівня цін на товари та послуги, які купує населення для невиробничого (власного) споживання. Він є показником зміни вартості фіксованого набору споживчих товарів та послуг постійної якості з постійними характеристиками у поточному періоді порівняно з базисним.

ІСЦ дозволяє відслідковувати та визначати тенденції інфляційних процесів в економіці області та країні в цілому. Індeksi споживчих цін обраховуються на основі даних вибіркового статистичного спостереження за зміною цін на підприємствах торгівлі та сфери послуг усіх форм власності та ринках. Споживчий набір, на основі якого розраховуються індeksi споживчих і роздрібних цін, визначається централізовано Держкомстатом України і з січня 2007р, охоплює 335 товарів (послуг)-представників. До його складу, в першу чергу, входять найбільш представницькі та найважливіші для споживання домогосподарств товари та послуги. Спостереження за динамікою цін проводиться тільки на нові товари, як вітчизняного, так і закордонного виробництва, крім "елітних" товарів, ювелірні вироби з діамантами, дорогі марки імпортих автомобілів, меблі, горілчані вироби тощо.

Методологія розрахунку індексу споживчих цін в Україні заснована на засадах, визначених на Чотирнадцятій міжнародній конференції статистиків праці у 1987р, у "Резолюції з питань індексів споживчих цін" і є загальноприйнятою в світі.

На початку розрахунку індексу визначаються короткотермінові (індивідуальні) індeksi цін на кожний товар-представник (послугу). Індивідуальні індeksi агрегуються в товарні групи. Базою зважування є розрахункова структура споживчих витрат домогосподарств.

Для розрахунку ІСЦ використовується модифікована формула Ласпейреса, яка порівнює вартість споживчого набору у поточному періоді з вартістю цього ж набору у базисному періоді. Ця формула є більш універсальною порівняно зі стандартною формулою Ласпейреса, оскільки в ній використовується безперервний ланцюг розрахунків. Індекс цін за квартал, період з початку року тощо визначається «ланцюговим» методом.

Статистичне спостереження за змінами споживчих цін і тарифів проводиться на вибірковій основі. Побудова ІСЦ складається з таких основних етапів:

- формування споживчого набору товарів (послуг)-представників;
- відбір територій;
- відбір базових підприємств;
- визначення кількості котувань за товарами (послугами)-представниками;

- розподіл кількості котовань за товарами-представниками між підприємствами торгівлі та ринками;
- відбір підприємств торгівлі, сфери послуг та ринків;
- формування вагової структури;
- розрахунок середніх цін (тарифів) та індивідуальних індексів цін (тарифів) на товари (послуги);
- розрахунок індексу споживчих цін,

Розрахунок ІСЦ проводиться на основі даних щодо змін цін (тарифів), одержаних шляхом щомісячної реєстрації цін (тарифів) на споживчому ринку, та даних про структуру фактичних споживчих грошових витрат домогосподарств – основного джерела інформації для формування вагової структури.

Відбір товарів та послуг-представників проводиться таким чином, щоб індекс відображав динаміку цін значно більшого числа товарів та послуг, які купують домогосподарства, оскільки з багатьма близькими видами товарів та послуг відбуваються схожі цінові зміни. До споживчого набору включаються товари і послуги незалежно від того, регулюються (встановлюються) ціни (тарифи) на них, чи носять вільний (ринковий) характер, а також окремі товари і послуги, які відносяться до непершочергових потреб (легкові автомобілі, ювелірні вироби з золота, тощо). Товари та послуги, що є малоприйнятними з моральної або соціальної точки зору, але користуються значним попитом у населення, також включаються до набору, оскільки вони складають суттєві статті витрат домогосподарств (наприклад, алкогольні напої, тютюнові вироби).

Дані про ціни (тарифи), отримані шляхом щомісячної їх реєстрації, є первинною базою для розрахунку індексу споживчих цін. Вони збираються рівномірно протягом періоду реєстрації з метою отримання повної інформації щодо цінових коливань, які відбулися за цей проміжок часу. При цьому ціна одного й того самого конкретного товару (послуги) у звітному місяці на одному й тому ж підприємстві торгівлі, сфери послуг та ринку реєструється у ті ж числа, що і у попередньому місяці.

Реєстрації підлягає фактична ціна конкретного товару (послуги), що реалізується на споживчому ринку з урахуванням податків, які сплачує населення (ПДВ, акциз та інші непрямі податки).

На основі зареєстрованих цін визначаються середні ціни та індивідуальні індекси на кожний товар (послугу)-представник у кожній адміністративно-територіальній одиниці та регіонах за поточний та попередній місяці, які є базою для розрахунку індексів споживчих цін по регіонах і країні у цілому.

Базисний період індексу – період часу, для якого значення індексу приймається за 1,0 або 100%.

Базове підприємство – підприємства торгівлі, сфери послуг, ринки, де здійснюється реєстрація цін (тарифів) на споживчі товари (послуги).

Вагова структура (вагові коефіцієнти) – частка споживчих витрат

на купівлю товарів (послуг)-представників, яка визначена на основі фактичних споживчих грошових витрат домогосподарств.

Вибірка – група чи частина одиниць досліджуваної сукупності, які відібрали, вважаючи, що вона буде репрезентативною (представницькою) для всієї цієї сукупності.

Вид товару, його властивості – повна, докладна характеристика товарів (послуг), що відібрані для спостереження.

Група товарів (послуг) – сукупність товарів (послуг)-представників, які об'єднані за споживчим призначенням та походженням.

Груповий індекс – індекс для групи товарів (послуг), який є середньозваженим індивідуальних індексів товарів (послуг)-представників.

Дефляція – вилучення з обігу надлишкової грошової маси, випущеної у період інфляції, що супроводжується загальним зниженням цін на товари і послуги.

Домогосподарство – сукупність осіб, які спільно проживають в одному житловому приміщенні або його частині, забезпечують себе всім необхідним для життя, ведуть спільне господарство, повністю або частково об'єднують та витрачають кошти, Домогосподарство може складатися з однієї особи.

Економічний район – угруповання регіонів, запропоноване Радою по вивченню продуктивних сил у рамках програми "Україна 2010".

Зважування – метод індексних розрахунків для одержання зведених показників з індивідуальних елементів, кожному з яких надається визначене значення, або вага, у загальній їх сукупності.

Індекс цін – відносний показник, виражений у коефіцієнтах або відсотках, що характеризує зміну цін у часі (індекс динаміки) або у просторі (територіальний індекс).

Індивідуальний індекс – індекс, отриманий на основі середніх цін товару (послуги)-представника у звітному та попередньому місяцях.

Інфляція – знецінювання грошей і безготівкових коштів, що супроводжується ростом цін на товари і послуги.

Порівнянна ціна (тариф) – ціна (тариф) на товар (послугу) з конкретними споживчими властивостями, зареєстрована в звітному і попередньому місяцях в одному і тому ж базовому підприємстві.

Поточна (звітна) ціна – ціна в означений період часу в базовому підприємстві на момент її реєстрації.

Реєстрація цін – метод збору інформації щодо цін (тарифів) на товари (послуги), що включені до споживчого набору, на відібраній сукупності базових підприємств шляхом їх відвідування.

Реальна заробітна плата – характеризує кількість товарів та послуг, що можна придбати на номінальну заробітну плату.

Середня ціна по регіону – середньозважена ціна, розрахована на основі середніх цін на товар (послугу)-представник, зареєстрованих в міських поселеннях.

Середня ціна (тариф) товару (послуги)-представника – середній рівень ціни розрахований на базі зареєстрованих цін (тарифів) на конкретні товари (послуги) в базових підприємствах.

Споживча ціна (тариф) – фактична ціна (тариф) на товар (послугу), реалізовані у вільному продажу в базових підприємствах з урахуванням ПДВ, акцизу та інших непрямих податків.

Споживчі грошові витрати домогосподарств – грошові витрати домогосподарств на купівлю продуктів харчування, алкогольних та тютюнових виробів, товарів та послуг (одягу та взуття, оплату житла, води, газу, електроенергії та інших видів палива; меблів, предметів домашнього вжитку, побутової техніки та товарів для щоденного обслуговування житла; витрати на охорону здоров'я, транспорт, зв'язок, відпочинок та культуру, освіту тощо).

Споживчі товари (послуги) – товари (послуги), що використовуються населенням, для особистого або загальносімейного споживання.

Споживчий набір товарів (послуг)-представників (набір) – єдиний для всіх регіонів країни репрезентативно відібраний перелік товарів та послуг, що найчастіше споживаються населенням.

Споживання – це процес, при якому товари або послуги використовуються споживачами для задоволення власних потреб та бажань, Споживання вимірюється, виходячи з вартості товарів та послуг, використаних повністю або частково за певний період часу, чи з вартості товарів та послуг, куплених або придбаних будь-яким іншим шляхом для цілей споживання.

Товар (послуга)-представник – це сукупність видів товарів (послуг), які є однорідними за своїми споживчими властивостями та призначенням і мають однакові тенденції щодо зміни цін.

Номінальна заробітна плата – нарахування працівникам у грошовій та натуральній формі за відпрацьований час або виконану роботу: тарифні ставки (посадові оклади), премії, доплати, надбавки, а також інші види оплати за невідпрацьований час, Вона включає обов'язкові відрахування із заробітної плати працівників: податок з доходів фізичних осіб, внески на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.

Фізична особа-підприємець – зареєстрована в установленому порядку фізична особа з метою здійснення підприємницької діяльності.

Ціна – грошове відображення вартості товару (послуги) за його кількісну одиницю.

Юридична особа – організація, створена і зареєстрована у порядку, встановленому законодавством.